

СПРАВКА
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА МОНИТОРИНГОВИТЕ ПРОГРАМИ, ВКЛЮЧЕНИ В
НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ
ПОЛУГОДИЕТО НА 2013 Г.

Справката е изготвена въз основа получената до 30.06.2013 г. в ИАОС информация за обслужването на НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА КОНТРОЛ КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА

Техническо състояние на Националната автоматизирана система за контрол качеството на атмосферния въздух през първото полугодие на 2013 г.¹

Националната система за мониторинг на околната среда извършва оценка на качеството на атмосферния въздух върху територията на страната, разделена на 6 Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ), утвърдени със Заповед № 1046/03.12.2010 г. на министъра на околната среда и водите.

През 2013 г. дейността на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух се регламентира със Заповед на министъра на околната среда и водите № РД 66/28.01.2013 г., в т.ч. брой, вид на пунктовете, контролирани атмосферни замърсители, методи и средства за измерване.

През 2013 г. Националната система за контрол на КАВ се състои от следните пунктове:

- ✓ 30 стационарни автоматични измервателни станции (АИС);
- ✓ 4 АИС за мониторинг на КАВ в горски екосистеми (Рожен, Юндола, Витиня и Старо Оряхово);
- ✓ 7 ДОАС системи (Differential Optical Absorption Spectroscopy), разположени в градовете Свищов, Никопол, Силистра, Бургас и Стара Загора (с. Могила), с. Остра Могила и с. Ръжена;
- ✓ 9 пункта с ръчно пробонабиране и последващ лабораторен анализ.

В Националната система за мониторинг на КАВ ежедневно се контролират концентрациите на основните показатели, съгласно закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ): фини прахови частици (ФПЧ₁₀, ФПЧ_{2.5}), серен диоксид, азотен диоксид/азотни оксиди, въглероден оксид, озон, бензен, олово, кадмий, никел, арсен, полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ). Допълнително, според характера и източниците на емисии в отделни райони от територията на страната се контролират специфичните показатели: амоняк, аерозоли на сярна киселина, толуен, ксилен, стирен, серовъглерод, сероводород, метан и неметанови въглеводороди, както и някои други специфични замърсители.

Контролират се и следните метеорологични параметри: скорост и посока на вятъра, атмосферно налягане, обща слънчева радиация, влажност и температура на въздуха.

Всички автоматични станции (АИС и ДОАС) работят в непрекъснат режим на работа (24 часа), като данните за КАВ от тях постъпват в реално време в съответните регионални диспечерски пунктове (регионални бази данни в РИОСВ) и в централния диспечерски пункт в ИАОС София - Националната база данни за КАВ.

Ръчните пунктове за мониторинг на въздуха работят само в светлата част на денонощието (4 пробовземания на ден, 5 дни в седмицата).

Системата за качеството на атмосферния въздух разполага и с 6 броя мобилни автоматични станции (МАС), включени към регионалните лаборатории в София, Пловдив,

¹ Справката е изготвена въз основа на месечните доклади на РЛ и РИОСВ за работния статус на АИС.

Плевен, Стара Загора, Варна и Русе. Станциите са разпределени пропорционално по територията на страната като дават възможност за обслужване на територията на цялата страна. МАС се използват за извършване на допълнителни измервания в райони, в които липсват или е ограничен броят на стационарните пунктове, както и при аварийни ситуации, поръчки от държавни и общински организации, за проследяване ефекта от изпълнението на общинските програми за намаляване нивото на атмосферните замърсители. Дейността на МАС ежегодно се регламентира с графици, утвърждавани от министъра на околната среда и водите.

Мониторинговата програма на комплексна фонова станция /КФС/ „Рожен” включва компонент въздух към Националната система за контрол на КАВ и компоненти води, почви и растителност.

1. Компонент „атмосферен въздух”- През 2013 г. дейността на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух на КФС „Рожен” се регламентира със Заповед на министъра на околната среда и водите № РД 66/28.01.2013г. Ежедневно се контролират концентрациите на основните показатели, съгласно закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ): фини прахови частици (ФПЧ₁₀, ФПЧ_{2.5}), серен диоксид, азотен диоксид/азотни оксиди, озон, бензен, олово, кадмий, никел, арсен, полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ). Контролират се и следните метеорологични параметри: скорост и посока на вятъра, обща слънчева радиация, количество валеж, влажност и температура на въздуха.

2. Компонент „води”:

2.1. Повърхностни води – Мониторинговата програма се извършва на 2 фонови пункта: р. Чепеларска – извор и р. Бяла – над с. Соколовци.

Брой пунктове – 2, взети проби – 2, извършени анализи – 36, анализирани показатели – 18.

С писмо на ИАОС изх. №93-00-9085/23.04.2013г. е прекратен мониторингът на повърхностни води.

2.2. Мониторинговата програма за отлагания във валеж(дъжд и сняг) – 1 пункт на открито. Честотата на пробовземане е един път в месеца.

взети проби – 7, извършени анализи – 93, анализирани показатели – 15.

3. Компонент „растителност” - Мониторинг на горски екосистеми. Честотата на пробовземане - растителните проби ще се вземат в края на вегетационният период през м. септември.

4. Компонент „почви” – извършено е пробовземане от 3 пункта – КФС „Рожен”, мотел „Рожен” и връх „Снежанка”. Физикохимичното изпитване ще започне през м. септември

Предприети мерки за подобряване на дейността на мрежата за контрол на качеството на атмосферния въздух през 2013 г.

През първото полугодие на 2013 г. завърши обществена поръчка за „Преместване и инсталиране в нови кабинни на оборудването от АИС „Старо Оряхово”, АИС „Юндола”, АИС"Ян Палах", гр. Варна, АИС „Извори”, гр. Девня и преместване на АИС „Добрич.” Чрез преместването на станциите беше изпълнено изискването на Приложение № 6 към член 11 от Наредба №12/2010 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух на всички пунктове за контрол качеството на атмосферния въздух.

В съответствие с единния подход, през първото шестмесечие на 2013 г. беше извършена проверка и калибриране на апаратурата за контрол качеството на атмосферния въздух (ККАВ) от експерти на Калибровъчна лаборатория, изпълнявайки годишна програма, утвърдена от изпълнителния директор на ИАОС. Калибрирани и проверени са измерителните устройства в АИС, съгласно изискванията на Европейското и националното

законодателство по отношение контрола и качеството на измерванията на атмосферен въздух и емисионен контрол са :

192 бр. – през първото шестмесечие на 2013 г./ автоматични газанализатора за контрол качеството на атмосферния въздух (ККАВ);

48 бр. автоматични газанализатора за емисионен контрол;

10 бр. многоканални (многокомпонентни) анализатора за емисионен контрол;

60 бр. – през първото шестмесечие на 2013 г./ пробовземни устройства за ФПЧ10 – проверка по дебит .

Издадени са 70 броя сертификата от калибриране съгласно действаща система за управление на акредитираната лаборатория по Европейски стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2006

Отчет за изпълнение на графици на мобилните станции за контрол качеството на атмосферния въздух през шестмесечието на 2013 г., утвърдени от МОСВ

Мобилните станции се използват за извършване на допълнителни измервания в райони, в които липсват или е ограничен броя на стационарните пунктове, както и при аварийни ситуации, поръчки от държавни и общински организации. Изготвен е годишен график за работа на МАС. Графикът е утвърден от министъра на околната среда и водите и е изпратен в РЛ за изпълнение и РИОСВ за сведение и оказване на съдействие.

При изготвяне на графика за 2013 г. са взети предвид следните фактори:

- районите за измерване са определени съгласно утвърдения от МОСВ *Списък на районите за оценка и управление качеството на атмосферния въздух*;
- честотата и продължителността на измерване са определени съгласно изискванията на утвърдената от МОСВ *Инструкция за предварителна оценка на качеството на въздуха*;
- предвидени са допълнителен брой дни за извънредни измервания, аварийни ситуации, поръчки от държавни и общински организации и др.;
- предвидени са паралелни измервания за определяне нивото на ФПЧ10;
- предвидени са достатъчен брой дни за калибриране, профилактика и подготовка за измерването.

В ИАОС е постъпила следната информация за дейността на МАС за контрол КАВ² за изпълнение на графици за първото полугодие на 2013 г.:

Таблица 1

РИОСВ	Район за ОУКАВ	Продължителност и честото на измерване по график	Продължителност и честото на измерване за първо полугодие	Причина за неизпълнение на графика
Варна Шумен	гр. Белослав, кв. Акациите	51 денонощия ЕМ	26 денонощия ЕМ	
	гр. Търговище	51 денонощия ЕМ	27 денонощия ЕМ	
	гр. Варна, жк Чайка	28 денонощия ЕМ	28 денонощия ЕМ	
Плевен Враца Монтана	Община Лом	51 денонощия ЕМ	21 денонощия ЕМ	
	Общ. Бяла Слатина	51 денонощия ЕМ	28 денонощия ЕМ	
	Община Луковит	51 денонощия ЕМ	28 денонощия ЕМ	
Пловдив	Асеновград	51 денонощия ЕМ	14 денонощия ЕМ	Ремонт на

² Протоколите от измерванията на КАВ с мобилните станции се съхраняват в дирекция „МООС” и ГД ЛАД

Пазарджик Смолян	гр. Пещера	51 денонощия ЕМ	13 денонощия ЕМ	МАС
	гр. Велинград	51 денонощия ЕМ	13 денонощия ЕМ	
Русе В. Търново	Разград	51 денонощия ЕМ	26 денонощия ЕМ	
	Севлиево	51 денонощия ЕМ	26 денонощия ЕМ	
	Габрово	51 денонощия ЕМ	26 денонощия ЕМ	
София Перник Благоевград	Ботевград	51 денонощия ЕМ	24 денонощия ЕМ	
	Кюстендил	51 денонощия ЕМ	26 денонощия ЕМ	
Стара Загора Бургас Хасково	Ямбил	51 денонощия ЕМ	24 денонощия ЕМ	
	Карнобат	51 денонощия ЕМ	26 денонощия ЕМ	

ЕМИСИОНЕН КОНТРОЛ

Инструментален контрол

В изпълнение на изискванията на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6/1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници, ИАОС, съгласувано с РЛ, РИОСВ и МОСВ изготви годишен График на предприятията с източници, подлежащи на контролни измервания от РИОСВ. Графикът е утвърден от министъра на околната среда и водите и е изпратен в РЛ и РИОСВ за изпълнение.

При изготвяне на графика се вземат предвид следните обстоятелства:

- предприятията, подлежащи на контролни измервания от съответната РИОСВ се контролират един път годишно. При промяна вида на горивните уредби, горивата или при други технологични промени се извършват измервания два пъти годишно;
- резултатите от контролните измервания се изпращат от РИОСВ в ИАОС до 15 дни след изтичане на съответното полугодие;
- за предприятията с утвърдени планове за мониторинг, РИОСВ следи за стриктното им спазване, като 15 дни след изтичане на всяко полугодие информира ИАОС и МОСВ за изпълнението им;
- за предприятия с утвърдени планове за мониторинг, които са значителни източници на вредни вещества, по преценка на РИОСВ, се извършват допълнителни контролни измервания;

В ИАОС е постъпила информация за проведен инструментален контрол на следния брой предприятия, източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух през първото полугодие на 2013 г.:

Таблица 2

Общо	План за 2013 г.	Изпълнение
	Брой обекти	1 полугодие 2013 г. Брой обекти
Благоевград	4	2
Бургас	13	1
Варна	0	0
Враца	11	5

В. Търново	4	0
Монтана	9	1
Пазарджик	2	1
Плевен	2	1
Пловдив	2	0
Русе	0	0
Смолян	6	1
София/ИАОС	5	2
Перник	3	3
Ст. Загора	3	0
Хасково	2	1
Шумен	15	10
Всичко:	81	28

РИОСВ Русе и РИОСВ Варна нямат утвърдени планове за инструментален контрол за 2013 година.

РИОСВ Велико Търново и РИОСВ Пловдив и РИОСВ Стара Загора не са извършвали инструментален контрол през първото полугодие. Измерванията ще бъдат извършени през втората половина на годината.

Предприети мерки за подобряване на дейността на системата за мониторинг на емисии на вредни вещества във въздуха през 2013 г.

Графикът за 2013 г. е изготвен чрез оптимизиране на броя на контролираните предприятия, а именно: не са включени обекти, провеждащи СПИ и/или СНИ съгласно Наредба за изменение и допълнение на Наредба №6/1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници, публикувана в ДВ бр.34/29.04.2011.

През първото полугодие на 2013 г. Калибровъчна лаборатория поддържа обхвата си на акредитация за всички използвани процедури по калибриране и осигуряване качеството на данните по отношение на контрол качеството на атмосферния въздух и емисионен контрол.

ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

Физикохимичен мониторинг на повърхностни води

През първото шестмесечие (януари-юни) на 2013 г. в подсистемата са взети общо 1677 броя проби от 646 пункта.

Данните за проведения мониторинг са систематизирани в долната таблица, на база, справка за изпълнение на програмите за мониторинг от ГД ЛАД и информацията от националната база данни на ИАОС.

Таблица 3

БД	РЛ	Брой по НСМОС	Действително изследвани	
		Заповед № РД - 182/26.02 2013 г.		
		пунктове	пунктове	пробонабирания
БДУВ Дунавски район	Варна	5	5	10
	Велико Търново	35	35	70
	Враца	17	17	40
	Монтана	31	32	72
	Плевен	36	37	84
	Русе	26	26	70
	София	32	32	64
	Шумен	5	6	18
БДУВ Черноморски район	Бургас	73	74	185
	Варна	38	39	120
	Шумен	31	35	142
БДУВ Източноромански район	Бургас	1	2	4
	Пазарджик	23	23	70
	Пловдив	34	35	96
	Смолян	14	14	48
	София	11	14	55
	Ст. Загора	40	40	96
	Хасково	28	28	97
БДУВ Западноромански район	Благоевград	64	64	138
	Смолян	12	26	76
	Пазарджик	2	3	6
	София	55	59	116
общо		613	646	1677

Изпълнение на програмата за хидрометричен мониторинг на повърхностни води

Хидрометричният мониторинг на повърхностни води се изпълнява от Регионалните лаборатории към ИАОС. През периода януари - юни 2013г. са проведени 50 измервания на водно количество на 20 пункта. Допълнително пробонабираните пунктове са по старата заповед за мониторинг, която действаше до края на м. февруари 2013 г.. Целевата стойност е съгласно Заповед №182/26.02.2013 г. за мониторинг на води. На част от пунктовете не са проведени измервания поради трудна достъпност през зимните месеци и неподходящи

условия за провеждане на измервания с хидрометрично витло. В следващата таблица са дадени хидрометрични измервания, проведени през периода януари - юни 2013г.

Таблица 4

РЛ	Брой по НСМОС Заповед № РД - 182/26.02.2013г.		Действително проведени измервания	
	Пунктове	Измервания	Пунктове	Измервания
Благоевград	1	2	2	3
В.Търново	2	4	2	10
Враца	1	2	4	10
Монтана	1	2	1	2
Плевен	1	2	1	6
Смолян	3	6	3	6
София	1	2	5	6
Хасково	1	2	1	2
Шумен	1	2	1	2
Общо	12	24	20	47

Изпълнение на програмата за хидробиологичен мониторинг на повърхностни води за първо полугодие на 2013г.

За 2013 г. са планирани 764 пункта за хидробиологичен мониторинг на повърхностни води в съответствие със Заповед № РД -182/26.02.2013 г.

Изпълняват се 4 показателя от общо 9 регионални лаборатории.

През първото шестмесечие (януари-юни) на 2013 г. са обходени 378 пункта от включените в програмата за хидробиологичен мониторинг. Поради естеството на хидробиологичният мониторинг основното количество от пробонабирането и анализите се планират и изпълняват през второто полугодие (в периода м. юни – м. септември). Част от пробите, които се събират през първото полугодие се консервират и се анализират през второто полугодие.

Данните за проведения мониторинг са систематизирани в долната таблица, на база информацията, постъпила от лабораториите на ИАОС:

Таблица 5

БД	РЛ	макрозообентос					макрофити				фитобентос					Забележки
		ани пункто	пункто ве	проби	ени анализ	ани пункто	пункто ве	и макроф	ани пункто	пункто ве	проби	ени анализ				

			посетен и				посетен и				посетен и				
ЧР	Бс	79	61	53	5	43	29	25	53	38	33	0	Пробите за ФБ ще се анализират от РЛ Велико Търново и РЛ Пазарджик.		
ЧР	Шм	28	8	6	0	14	0	0	16	0	0	0	От посетените 8 пункта за МЗБ са взети 6 проби – 2 от пунктовете са пресъхнали: 1.р.Провадийска с.Д.Войниково 2.р.Провадийска гара Хитрино.		
ДР	ВТ	56	8	8	0	31	5	5	42	6	5	0			
ДР	Мт	45	14	14	0	39	0	0	44	13	13	0	Макрофити се пробонабират от началото на второто полугодие; Взетите 13 бр. проби за фитобентос ще се анализират по разпределение от РЛ – Велико Търново и РЛ – Пазарджик.		
ДР	Сф	27	12	12	3	27	12	4	27	12	12	0	МФ не са открити на 8 пункта.		
ИБР	Пз	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
ИБР	СтЗ	122	29	29	0	7	0	0	9	0	0	0			
ИБР	Пл	116	62	62	20	10	2	2	14	3	3	0	Анализ на фитобентос се извършва от РЛ - Пазарджик		
ИБР	См	63	35	35	0	8	4	2	9	4	4	0	Анализ на фитобентос се извършва от РЛ - Пазарджик		
ИБР	Сф	18	0	0	0	-			-						

ИБР	Бс	8	8	8	0	-			-				
ЗБР	Сф	44	7	7	3	9	1	1	18	3	3	0	
ЗБР	Блг	74	52	43	0	20	6	0	38	18	14	0	
ЗБР	Пл	2	0	0	0	4	0	0	6	0	0	0	Анализите на фитобентос се извършва от РЛ - Пазарджик

ПОДЗЕМНИ ВОДИ

През първото полугодие на 2013 г. мониторинга на подземните води е проведен по програми за мониторинг на химичното състояние - контролен и оперативен мониторинг, утвърдени със Заповед № РД - 182/26.02.2013 г. на Министъра на околната среда и водите. Мониторингът е проведен в 341 пункта, като са взети 748 проби и 191 проби са изпълнени за други лаборатории от лаборатория - подизпълнител. Анализите са извършени по следните групи показатели:

1. Физико-химични:

- I^{ва} група – основни физико-химични показатели;
- II^{ра} група – допълнителни физико-химични показатели.

2. Специфични замърсители:

- I^{ва} група - метали и металоиди;
- II^{ра} група - органични вещества.

За 84 пункта на БДДР има изискване по Заповед 182/26.02.2013 г. да се пробонабират допълнително веднъж годишно за основни физико-химични показатели; за допълнителни физико-химични показатели – 2 пъти/годишно и за метали и металоиди 2 пъти годишно. Основните физикохимични показатели се пробонабират с честота – 2 до 4 пъти /годишно (1 пункт на БДДР Чепинци сондаж Изола Петров ЕООД – 3 пъти годишно поради технически причини при работа на сондажа), за допълнителните физикохимични показатели честотата е – 1 до 4 пъти /годишно; за металите и металоидите е 1-2 пъти/годишно (2 пункта на БДИБР - Попинци, Дренаж Огнен, ПС - ПБВ - Извор "Чортлен" + Сондаж са 4 пъти/ годишно) и и за органичните вещества – 1 път/ годишно (с изключение на 1 пункт на БДЗБР - Разлог, Извор "Язо", който е 2 пъти /годишно) .

Данните за действително пробонабраните пунктове и извършените пробовземания от Регионалните лаборатории през първото полугодие на 2013 г. към общо планираните по НСМОС са представени в следващата таблица:

Таблица 6

БД	РЛ	Брой по НСМОС Заповед № РД - 182/26.02.2013 г. (вкл.питейни за БДДР)		Действително изследвани през 2013г.		
		Пунктове	Проби	Пунктове	проби	Проби като подизпълнител
БД Дунавски район	Варна	9	24	9	24	4 за РЛ Шумен*1

	В. Търново	9	25	9	34	0
	Враца	8	24	8	28	1 за РЛ Русе*2
	Монтана	15	43	15	34	17 за РЛ Враца *3
	Плевен	21	59	21	61	17 за РЛ В.Търново *4
	Русе	14	40	14	44	24 за РЛ В.Търново, Варна и Шумен*5
	Централен офис-София	18	44	18	48	22 за РЛ Враца и Русе *6
	Шумен	5	12	5	12	
	Пловдив					16 за РЛ Плевен *7
БД Черноморски район	Бургас	29	58	30	58	
	Варна	38	76	37	60	57 за РЛ Шумен *8
	Шумен	23	46	23	66	
БД Източноромански район	Бургас	7	14	7	14	
	Пазарджик	12	23	12	23	
	Пловдив	16	30	15	27	
	Смолян	9	14	9	22	
	София	8	15	8	14	
	Ст. Загора	40	79	40	78	
	Хасково	20	40	20	40	
БД Западноромански район	Благоевград	23	34	25-в това число 3 пункта само за количество	37-в това число 3 измервания само за количество	
	София	15	20	16	24	33 за РЛ Благоевград *9
общо		339	720	341	748	191

Лаборатории, извършили изпитвания като подизпълнител на други РЛ:

РЛ-Варна *1 – 4 проби – за манган – за РЛ Шумен и 2 проби за 8 тежки метала, както и *8 – също за РЛ Шумен – 57 проби за манган за РЛ Шумен – на територията на БДЧР.

РЛ- Враца- *2 – 1 проба – за обща алфа и обща бета активности на РЛ – Русе ;

РЛ-Монтана- *3 – 17 проби за манган за РЛ-Враца и 16 проби за анализи на тежки метали (8 метала) за РЛ-Враца;

РЛ-Плевен- *4 - 17 проби за РЛ В.Търново за живак;

РЛ-Русе- *5 - 24 проби за РЛ В.Търново, Варна и Шумен – от тях 9 проби за общо желязо за РЛ Варна, 15 проби за живак за РЛ Варна и Шумен, 24 проби за манган и 22 проби за тежки метали (арсен, мед, никел, олово и общ хром за В.Търново, Варна и Шумен);

Централен офис – София - *6 – 8 протокола за 28 органични замърсители за РЛ Враца и 1 протокол за тетрахлоретилен за РЛ Враца; 13 протокола за радий 226 и за уран – за РЛ Русе; *9 - 33 протокола – за РЛ Благоевград – от тях 25 за органични замърсители (28 показателя), 23 изпитвания за живак и 17 изпитвания за обща алфа и обща бета активност.;

РЛ-Пловдив - *7 - 16 проби извършени са анализи за тетрахлоретилен и трихлоретилен за РЛ Плевен;

Извършени количествени измервания:

РЛ-Благоевград – извършвала е количествен мониторинг в 11 пункта в БДЗБР - измерени са 7 дебита на извори и 4 нива на кладенци;

РЛ-София – извършвала е количествен мониторинг на 8 пункта – измерени са 6 дебита на извори в 3 пункта на БД ИБР и в 3 пункта на БДЗБР; и 2 нива на кладенци – 1 пункт в БДДР;

РЛ-Пловдив – извършвала е количествен мониторинг в 3 пункта на БДИБР – измерени водни нива – в 2 кладенеца .

РЛ-Хасково – извършвала е количествен мониторинг в 3 пункта на БДИБР – 2 дебита – в 2 пункта и 1 ниво – в 1 кладанец.

Като цяло програмите за химичен мониторинг на подземни води са изпълнени.

Регистрирани са някои отделни липси, които са посочени по-долу и всички те са по обективни причини:

РЛ Благоевград – През първото тримесечие на 2012г. не е пробонабиран 1 пункт BG4G000000NMP079, Левуново, Кладенец "Шел България" АД
Уведомени сме с писмо изх.№ 24-00-2831/05.07.2013 г., че бензиностанцията е разрушена и е предложено да се замени от сондаж „Лукойл България” ЕООД с.Рибник

РЛ Бургас – програмата на БДИБР е изпълнена,

Програмата на БДЧР е изпълнена, с изключение на някои липси по обективни причини:

Заповед № РД - 182/26.02.2013 г. на Министъра на ОСВ е влязла в сила от 26.02.2013 г. и по тази причина 12 от мониторинговите пунктове, които през 1-во тримесечие са пробонабрани преди 26 февруари са анализирани за по-малко показатели, така както се изисква по старата Заповед № РД - 715/02.08.2010 г., а това са именно пунктовете:

Код на пункт	Стар код	Име на пункт	Дата на пробовземане
BG2G000000PGMP083	0027	Българово, Тръбен кладенец-ПС	18.02.2013
BG2G000000QMP028	8096	Бероново, каптаж "Гюр чешма"	04.02.2013
BG2G000000QMP034	8103	Кости, Шахтов кладенец БПС Кости	25.02.2013
BG2G000000K2MP095	8132	Ахелой, Б 179 -наблюдателен сондаж	13.02.2013
BG2G000000K2MP100	8135	Созопол, ПС Каваците, Дренаж 1,2	11.02.2013
BG2G000000NMP070	8376	Бургас, Пристанище Бургас ЕОД,Тръбен кладенец 6	13.02.2013
BG2G000000K2MP099	8380	Екзарх Антимово, ПС- 3 бр. дренажи	19.02.2013
BG2G000000NMP098	8391	Айтос, Сондаж С1 "Симпо" АД	18.02.2013
BG2G000000QMP135	8457	Обзор, Сондаж Р-5, Ф. "Одесос-570" ЕООД	12.02.2013
BG2G000000QMP112	8481	Русокастро, ТК	19.02.2013
BG2G000000QMP033	8525	Веселие, ШКЗ	20.02.2013
BG2G000000QMP024	8625	Камено, ШКЗ	18.02.2013

Пункт BG2G000000NMP184 Бургас, ТК-1 "Винком" с официално писмо с изх. № 12-00-3460 от 9.05.2013 на БДЧР се заменя поради липса на помпено оборудване с BG2G000000NMP184 Бургас, ТК "БСУ-Бургас" и не е пробовзет поради това през 1-во тримесечие, а е пробовзет само през 2-ро тримесечие по обективни причини.

РЛ Варна – програмата за БДЧР е изпълнена с изключение на някои липси по обективни причини:

Заповед № РД - 182/26.02.2013 г. на Министъра на ОСВ е влязла в сила от 26.02.2013 г. и по тази причина 17 от мониторинговите пунктове, които през 1-во тримесечие са пробонабрани преди 26 февруари са анализирани за по-малко показатели, така както се изисква по Старата Заповед № РД - 715/02.08.2010 г., а това са именно пунктовете:

Код на пункт	Стар код	Име на пункт	Дата на пробовземане	Брой показатели
BG2G000000QMP017	0042	Горен Чифлик, Тръбен кладенец	24.01.2013	4
BG2G000000PGMP077	0070	Дългопол, Каптиран карстов извор "Пещера"	30.01.2013	6
BG2G000000QMP080	0201	Старо Оряхово, Тръбни кладенци ПС	24.01.2013	4
BG2G000000NMP039	0230	Шабла, Шахтов кладенец- ПС	29.01.2013	14
BG2G000000QMP007	0265	Провадия, Тръбен кладенец към ПС Провадия	17.01.2013	12
BG2G000000NMP037	0342	Крапец, ПС-ПБВ N1S	29.01.2013	13
BG2G000000QMP005	8088	Златина, Шахтов кладенец - 5 (6) при ПС с. Златина	17.01.2013	11
BG2G000000NMP041	8107	Каварна, 143 а "Римска чешма"	21.01.2013	13
BG2G000000NMP060	8115	Балчик, шахтов кладенец	21.01.2013	10
BG2G000000NMP059	8122	Изгрев, Дренаж "Михалева чешма"	23.01.2013	13
BG2G000000PGMP076	8124	Овчага, извор "Булканите "	25.02.2013	6
BG2G0000J3K1MP120	8160	Девня, 152 Девненски извори - Ада 1, Ада 2	23.01.2013	8
BG2G00000K2MP091	8378	Градинарово, Сондаж С1х	30.01.2013	2
BG2G000000NMP058	8382	Климентово, Дренаж Карита 1	21.01.2013	10
BG2G0000J3K1MP117	8389	Топола, Вн -33 "Бялата лагуна" ЕАД	21.01.2013	8
BG2G000000NMP044	8392	Било, Сондажен кладенец	12.02.2013	13
BG2G0000J3K1MP116	8394	Варна, Р-161х "Пристанище Варна" ЕАД	24.01.2013	8

Пункт BG2G000000QMP178 Гроздьово, ТК-1 "В и К " Варна с официално писмо с изх. № 04-01-3873 (6) от 27.06.2013 на БДЧР се заменя поради това, че водоизточника е затрупан и се заменя с пункт с. Близнаци, сондаж С-4а „Гъбката” при ПС „Червения мост” – пробовзето е само 2-ро тримесечие – по обективни причини.

Пункт BG2G000000K2MP185 Аспарухово, "В и К" ООД Варна с официално писмо с изх. № 04-01-3873(7) от 12.07.2013 на БДЧР се заменя поради това, че водоизточника има технически неизправно съоръжение и разрушен достъп и се заменя с пункт с. Садово, каптиран извор „Черната вода” със същия код – няма данни от пробовземания през първо полугодие, затова в таблицата на отчета е 1 пункт по-малко – по обективни причини.

РЛ Враца – програмата е изпълнена.

РЛ ВеликоТърново – програмата е изпълнена.

РЛ Монтана – програмата е изпълнена.

РЛ Пловдив - програмата е изпълнена.

По обективни причини липсва пункт BG3G000PRQPMР 005 - сондаж - 1, гр.Карлово. Този сондаж е в двора на месокомбинат Карлово и от м.юни 2012 г. не се използва, няма достъп за пробовземане. Уведомена е БД ИБР и ИАОС.

РЛ Плевен – програмата е изпълнена

РЛ Пазарджик – програмата е изпълнена.

РЛ Русе – програмата е изпълнена

РЛ Стара Загора –

За пункт BG3G00000T1MP075- Питово, извор "Текиря", липсва информация за пробонабиране през второто тримесечие по обективни причини. ИАОС е уведомена, че е имало проблем с достъпа до пункта.

РЛ Смолян – програмата е изпълнена.

РЛ София и централната лаборатория на ИАОС - – програмата е изпълнена, липсите по обективни причини са описани по-надолу:

Относно пунктовете на БДДР – програмата е изпълнена, с изключение на едно пробовземане от пункт **София Люлин, ТК "Алекс 2000"**, за което сме уведомени. „В периода 01.02.-03.06.2013 г. пункт **София Люлин, ТК "Алекс 2000"** е посетен три пъти от мобилните екипи на отдел ОДАС, но не е осъществено пробонабиране поради проблеми с помпата на обекта. Същите бяха отстранени на 17.06.2013 г., когато е взета водна проба. Т.е. вместо две проби за периода е взета само една”.

Относно пунктовете на БДИБР – програмата е изпълнена с изключение на липса на едно пробовземане от **Сондаж Пирдоп, гр. Пирдоп**, за което сме уведомени. „Поради авария на помпата, проблеми с пробонабирането имаше и в пункт. Пробонабиране е осъществено през м. април и на 02.07.2013 г./с достатъчно добро приближение може да се каже, че е изпълнена програмата за първо шестмесечие/”

Относно пунктовете на БДЗБР – програмата е изпълнена

РЛ Хасково – програмата е изпълнена

РЛ Шумен – Програмата е изпълнена.

ЕМИСИОНЕН КОНТРОЛ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

Контролно-информационната система за разрешителни и мониторинг при управление на водите е изградена и функционира на основание чл.171, ал.1 от Закона за водите, Глава пета от Наредба № 1 /11.04.2011 г. за мониторинг на водите. Организирането на дейността е регламентирано в Заповед № РД-382/20.04.2010 г., отменена със влязла в сила Заповед № РД 821/30.10.2012 г. на министъра на околната среда и водите.

Броят на обектите по утвърдения списък за 2012 г. е 567, за 2013 г. е 587. Броят на попълнените информационни карти за 2012 г. на обектите, включени в контролно-информационната система за разрешителни и мониторинг при управление на водите и получени на хартиен носител в ИАОС е 539. Пробовземанията се извършват 2 пъти годишно

(през I и II полугодие) за всяко заустване от даден обект, като за селищните канализации без пречиствателни станции и за обекти със сезонен режим на работа, пробовземанията се извършват един път годишно (т.7а от цитираната заповед). Извършват се анализи за посочените в разрешителните за заустване физико-химични показатели. Броят на извършените контролни пробовземания за първото шестмесечие на 2013 г. е 648. Анализът на взетите водни проби се извършва задължително за всички показатели, за които са определени индивидуални емисионни ограничения в разрешителните за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води. Броят на пробите за всеки обект е в зависимост от броя на заустванията. Във всеки протокол броя на анализирания параметри е средно между 15 и 22.

В съответствие със Заповед № РД 821/30.10.2012 г. на министъра на околната среда и водите от 01.11.2012 г. Регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) въвеждат на данните от контролната дейност, включително и протоколите от изпитване за физико-химичен анализ на отпадъчни води по влезли в сила разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, издадени по Закона за водите и на комплексни разрешителни, издадени по ЗООС, включени в Информационната система за разрешителни и мониторинг при управление на водите.

Общите резултати от контролно-информационната система за разрешителни и мониторинг при управление на водите за обектите, заустващи в повърхностни водни обекти за 2012 г. и протоколите за физико-химичен анализ на отпадъчните води за първото полугодие на 2013 г. от обектите, включени в списъка за 2013 г. са представени в следващата таблица.

Изпълнение на програмата за контролни измервания на състоянието на отпадъчните води, заустващи в повърхностни водоеми

Таблица 7

ИАОС(РЛ)/ РИОСВ	Брой информационни карти 2012 г.		Емисионни измервания (брой взети проби) първо полугодие 2013 г.		Брой параметри за изпитване	
	планиран и	отчетени	планирани	отчетен и	планирани	отчетени
Благоевград	27	27	60	42	15-17	15-20
Бургас	68	67	108	46	15-20	15-20
Варна	53	51	130	52	15-20	15-20
Велико Търново	24	22	67	37	14-21	14-23
Враца	35	32	83	28	13-21	13-21
Монтана	23	23	64	25	18-23	18-23
Пазарджик	31	29	82	51	15-18	15-20
Плевен	21	20	46	29	14-21	14-20
Пловдив	42	41	88	39	14-21	14-21
Русе	31	22	71	42	15-18	15-21
Смолян	36	35	74	41	15-21	15-21
София	47	45	129	43	14-18	15-20
Стара Загора	29	29	72	35	14-19	19-26
Хасково	27	25	69	48	14-18	15-20
Шумен	53	52	151	53	15-21	15-25
Перник	20	19	67	37	15-21	15-20
ОБЩО	567	539	1361	648	15-20	15-22

За някои обекти при извършените проверки не е установено изтичане на отпадъчни води поради преустановена трудова дейност, сезонен режим на работа или намален работен капацитет/представени са протоколи за проверка:

През първото полугодие на 2013 г. не е извършван емисионен контрол на “Месни продукти-Манолов”ООД, “Магура”АД, “Растма май”АД – не работят.“Мити”ООД, гр. Лом с изтекъл срок на разрешителното за заустване. В процедура са по издаване на ново от БДУВДР – Плевен.

ЗЕМИ И ПОЧВИ

Мониторинг на почви - I ниво,широкомашабен мониторинг

Изпълнение на Годишна програма за мониторинг почви- I ниво, 2012 г.

Съгласно утвърдената от изпълнителния директор на ИАОС Годишна програма за мониторинг на почви - I ниво, широкомащабен мониторинг (писмо изх. № 91-00-3598/27.04.2012 г.), почвените проби, взети за изпитване през есента на 2012 г. са анализирани по всички показатели съгласно изискванията на Наредба 4/2009 г. за мониторинг на почвите. Реализирано е наблюдение в 119 пункта от мониторинговата мрежа, от които са взети 714 проби и са извършени 10506 аналитични изпитвания. Протоколите с анализите на всички почвени проби по отношение на индикаторите за оценка (нутриенти, тежки метали,металоиди и органични замърсители) са получени в срок до 31.03.2013 г. и са въведени в националната база данни до края на месец май 2013 г.

В следващата таблица е представена информация за планираните и изпълнени дейности съгласно Годишната програма за мониторинг – I ниво, 2012 г.

Таблица 8

Регионална лаборатория	Планирани дейности			Извършени дейности		
	Пунктове	Проби за анализ	Анализирани показатели	Пунктове	Проби за анализ	Анализирани показатели
Благоевград	8	48	7	8	48	7
Бургас	8	48	17	8	48	17
Варна	8	48	16	8	48	16
Велико Търново	6	36	19	6	36	19
Враца	4	24	7	4	24	7
Монтана	7	42	17	7	42	17
Пазарджик	6	36	7	6	36	7
Плевен	8	48	16	8	48	16
Пловдив	4	24	16	4	24	16
Русе	8	48	20	8	48	20
Смолян	10	60	7	10	60	7
отдел „ЛКПчХО” към ГД „ЛАД”	13	78	20	13	78	20
Стара Загора	12	72	19	12	72	19
Хасково	11	66	16	11	66	16
Шумен	6	36	7	6	36	7

Изпълнение на Годишна програма за мониторинг почви I ниво - 2013 г.

Съгласно утвърдената от изпълнителния директор на ИАОС Годишна програма за мониторинг на почви - I ниво, широкомащабен мониторинг (писмо изх. № 93-00-

9218/10.05.2013 г.), е планирано през 2013 г. да се извърши наблюдение в 99 пункта от мониторинговата мрежа, от които да бъдат взети 594 проби за анализ. Вземането на проби от мониторинговите пунктове се извършва през есента на 2013 г., а резултатите от проведените изпитвания се представят до 31 март 2014 г.. До два месеца от получаване на протоколите в ИАОС, отдел „МБРГЕП” следва да обработи и включи в базата данни получената информация.

В следващата таблица е представена информация за планираните дейности съгласно Годишната програма за мониторинг – I ниво, широкомащабен мониторинг, 2013 г.

Таблица 9

Регионална лаборатория	Планирани дейности			Извършени дейности		
	Пунктове	Проби за анализ	Анализирани показатели	Пунктове	Проби за анализ	Анализирани показатели
Благоевград	5	30	7			
Бургас	8	48	17			
Варна	8	48	16			
Велико Търново	6	36	19			
Враца	3	18	7			
Монтана	4	24	17			
Пазарджик	4	24	7			
Плевен	8	48	16			
Пловдив	4	24	16			
Русе	8	48	20			
Смолян	7	42	7			
отдел „ЛКПчХО” към ГД „ЛАД”	10	60	20			
Стара Загора	10	60	19			
Хасково	7	42	16			
Шумен	7	42	7			

Мониторинг на почви – II ниво, интензивен мониторинг на процеси с локално проявление

Изпълнение на Годишна програма за мониторинг почви- II ниво, 2012 г. Функционална подсистема „Контрол и опазване на почвите от киселяване”

Съгласно утвърдената от изпълнителния директор на ИАОС Годишна програма за мониторинг на почви - II ниво, интензивен мониторинг (писмо изх. № 93-00-9219/10.05.2013 г.), почвените проби, взети за изпитване през есента на 2012 г. са анализирани по всички показатели съгласно изискванията на Наредба 4/2009 г. за мониторинг на почвите. Реализирано е наблюдение в 42 пункта от мониторинговата мрежа, от които са взети 336 проби и са извършени 2352 аналитични изпитвания. Протоколите с анализите на всички почвени проби по отношение на индикаторите за оценка са получени в срок до 15.01.2013 г. и са въведени в националната база данни до 15.03.2013 г.

В следващата таблица е представена информация за планираните и изпълнени дейности съгласно Годишната програма за мониторинг – II ниво, интензивен мониторинг на процеси с локално проявление , 2012 г.

Таблица 10

Регионална лаборатория	Планирани дейности			Извършени дейности		
	Пунктове	Проби за анализ	Анализирани показатели	Пунктове	Проби за анализ	Анализирани показатели

Благоевград	2	16	7	2	16	7
Бургас	4	32	7	4	32	7
Варна	1	8	7	1	8	7
Велико Търново	3	24	7	3	24	7
Враца	2	16	7	2	16	7
Монтана	3	24	7	3	24	7
Пазарджик	3	24	7	3	24	7
Плевен	2	16	7	2	16	7
Пловдив	6	48	7	6	48	7
Русе	0	0	0	0	0	0
Смолян	4	32	7	4	32	7
отдел „ЛКПчХО” към ГД „ЛАД”	4	32	7	4	32	7
Стара Загора	2	16	7	2	16	7
Хасково	3	24	7	3	24	7
Шумен	2	16	7	2	16	7

**Изпълнение на Годишна програма за мониторинг почви- II ниво, 2013 г.
Финкционална подсистема „ Контрол и опазване на почвите от вкисляване”**

Съгласно утвърдената от изпълнителния директор на ИАОС Годишна програма за мониторинг на почви- II ниво, интензивен мониторинг (писмо изх. № 93-00-9219/10.05.2013 г.), е планирано през 2013 г. да се извърши наблюдение в 26 пункта от мониторинговата мрежа, от които да бъдат взети 208 проби за анализ. Вземането на проби от мониторинговите пунктове се извършва през есента на 2013 г., а резултатите от проведените изпитвания се представят до 15 януари 2014 г. До два месеца от получаване на протоколите в ИАОС, отдел „МБРГЕП” следва да обработи и включи в базата данни получената информация.

В следващата таблица е представена информация за планираните дейности съгласно Годишната програма за мониторинг – II ниво, интензивен мониторинг, 2013 г.

Таблица 11

Регионална лаборатория	Планирани дейности			Извършени дейности		
	Пунктове	Проби за анализ	Анализирани показатели	Пунктове	Проби за анализ	Анализирани показатели
Благоевград	2	16	7			
Бургас	3	24	7			
Варна	0	0	0			
Велико Търново	2	16	7			
Враца	1	8	7			
Монтана	2	16	7			
Пазарджик	2	16	7			
Плевен	1	8	7			
Пловдив	4	32	7			
Смолян	3	24	7			
Русе	0	0	0			
отдел „ЛКПчХО” към	3	24	7			

ГД „ЛАД”						
Стара Загора	2	16	7			
Хасково	1	8	7			
Шумен	0	0	0			

**Изпълнение на Годишна програма за мониторинг почви- II ниво, 2013 г.
Функционална подсистема „ Контрол и опазване на почвите от засоляване”**

Съгласно утвърдената от изпълнителния директор на ИАОС Годишна програма за мониторинг на почви- II ниво, интензивен мониторинг (писмо изх. № 93-00-9219/10.05.2013 г.), през 2013 г., е извършено наблюдение в 12 пункта от мониторинговата мрежа, от които са взети 144 почвени проби и 12 водни проби за анализ и са извършени 1152 анализа. Вземането на пробите от мониторинговите пунктове е извършено през месец май на 2013 г. Протоколите с анализите на всички почвени проби по отношение на индикаторите за оценка са получени в срок до 31.07.2013 г. и са въведени в националната база данни .

В следващата таблица е представена информация за планираните и изпълнени дейности съгласно Годишната програма за мониторинг – II ниво, интензивен мониторинг на процеси с локално проявление, 2013 г.

Таблица 12

Регионална лаборатория	Планирани дейности			Извършени дейности		
	Пунктове	Проби за анализ	Анализирани показатели	Пунктове	Проби за анализ	Анализирани показатели
Бургас	2	24	8	2	24	8
Варна	1	12	8	1	12	8
Плевен	3	36	8	3	36	8
Пловдив	3	36	8	3	36	8
Русе	1	12	8	1	12	8
Стара Загора	2	24	8	2	24	8

Складове за пестициди

Ежегодно РИОСВ извършват инвентаризация на складовете за залежали и негодни за употреба препарати за растителна защита и изпращат информацията за обработка в ИАОС в края на годината. Информацията за 2013 г. ще бъде предоставена в срок до 15 декември 2013 г. от РИОСВ и ще бъде обработена и отчетена до 31.03.2014 г.

Ерозия на почвите

Годишната оценка и прогноза на загубите почва и засегнати площи от водоплощна и ветрова ерозия се правят с помощта на математически модели и ГИС (различни за двата вида ерозия. За изчисляване на ветровата и водоплощната ерозия се използва информация за начин на земеползване, която МЗХ предоставя в края на всяка календарна година. За водоплощната ерозия са необходими и данни за интензивност на валежите от мрежата на НИМХ. В края на 2012 г. бе сключен договор с НИМХ и бяха предоставени нужните данни за интензивност на валежите през 2011 г.. Изчислени са засегнатите площи от водоплощна и ветрова ерозия, а получените резултати са включени в Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда за 2011 г.

БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ И ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие (НСМБР)

Изготвени и съгласувани са графиците за изпълнение на мониторинговите дейности, в съответствие с наличния капацитет от РИОСВ, ДНП и ДПП. Същите са утвърдени от Министъра на околната среда и водите. Планираните и изпълнени за първото 6-месечие на 2013 г. от РИОСВ, ДНП и ДПП мониторингови дейности в рамките на НСМБР са представени в таблицата по-долу. Отчитането и предаването на данните в ИАОС е годишно със срок в края на текущата година. Към броя обекти и местата не са включени планираните наблюдения от Средно-зимното преброяване на водолюбивите птици, тъй като броят видове варира. Средно-зимно преброяване на водолюбивите птици е извършено от следните институции: РИОСВ (Благоевград, Бургас, Варна, Велико Търново, Враца, Монтана, Пазарджик, Перник, Плевен, Пловдив, Русе, София, Хасково и Шумен), ДНП Централен Балкан, ДПП Българка.

Таблица 13

РИОСВ/ДНП	Брой обекти по график 2012	Брой места по график 2012 г.	Брой наблюдавани обекти	Брой посетени места
РИОСВ Благоевград	1	Определят се преди провеждане на мониторинга		
РИОСВ Бургас				
РИОСВ Варна	1	2		
РИОСВ Велико Търново	1	1		
РИОСВ Враца	1	1		
РИОСВ Монтана				
РИОСВ Пазарджик	2	Определят се преди провеждане на мониторинга		
РИОСВ Перник	1	1		
РИОСВ Плевен	1	ДЛС и ДГС, на територията на РИОСВ Плевен		
РИОСВ Пловдив	2	2		
РИОСВ Русе	1	Определят се преди провеждане на мониторинга		
РИОСВ Смолян	2	8	2	7
РИОСВ София	1	1		
РИОСВ Стара Загора	1	2		
РИОСВ Хасково				
РИОСВ Шумен				
ДНП Централен Балкан	2	територията на целия парк	2	територията на целия парк
ДНП Рила	2	територията на целия парк		територията на целия парк
ДНП Пирин	2	територията на целия парк	2	територията на целия парк

ДПП Българка	1	територията на целия парк		територията на целия парк
ДПП Витоша	2	територията на целия парк		територията на целия парк
ДПП Врачански Балкан	1	територията на целия парк		територията на целия парк
ДПП Рилски манастир	3	територията на целия парк		територията на целия парк
За цялата страна	28	18	6	7

Функционира информационната система към НСМБР, като регионалните структури (РИОСВ, ДНП, ДПП) въвеждат данните в регионалните бази данни и ги изпращат периодично към Националната база данни.

ГОРСКИ ЕКОСИСТЕМИ

Широкомащабен мониторинг на горските екосистеми - (Гори I^{во} ниво)

Изпълнението на програмата за широкомащабен мониторинг на горските екосистеми през 2013 г. се провежда в рамките на Националната система за мониторинг на околната среда. До момента, поради прекратяване на обявленията за ОП (писмо на и.д. главен секретар на МОСВ, г-н Росен Асенов, с изх. №: 12-00-877 от 23.07.2013 г.), не е стартирала процедура за възлагане на обществена поръчка за изпълнение на дейностите по “Оценка и мониторинг на горските екосистеми – ниво I, в рамките на Международна кооперативна програма Гори Ниво I и II”. По тази причина не са изпълнени предвидените в плана за 2013 г. дейности по широкомащабния горски мониторинг – оценка на растителните съобщества(пролетен аспект) и пробовземане и анализ на почвени проби. При осигуряване на финансова обезпеченост и стартиране на процедурата през 2013 г. ще могат да бъдат изпълнени единствено дейности свързани с оценка на състоянието на короните и фитопатологични обследвания в 159 пробни площи, химични анализи на почвените проби, събрани през 2012 г..

Интензивен мониторинг на горските екосистеми - (Гори II^{по} ниво)

Съгласно мониторинговата програма за 2013 г., утвърдена със Заповед № 14 от 17.01.2013 г., са изпълнени дейности, свързани с пробонабиране и анализ на атмосферни отлагания и стъблен отток, пробонабиране и анализ на лизиметрични води, пробонабиране на проби от дървесен опад, въвеждане на данни от Автоматичните станции за КАВ и метеопараметрите и обработка и анализ на получените резултати. Стационари Витиня и Юндола се обслужват от ИАОС, Дирекция „ЛАД”, а стационар Старо Оряхово - от РЛ Варна. Постъпилата информация е обработена и качена в базата данни на ИАОС. В таблицата е представена информация за планираните през 2013 г. и изпълнените през първото шестмесечие на календарната година дейности.

Част от дейностите, които не се извършват в ИАОС, се извършават от експертен екип на ЛТУ, в рамките на изпълнение на обществена поръчка с предмет “Оценка и мониторинг на горските екосистеми – ниво II, в рамките на Международна кооперативна програма Гори Ниво I и II”. До момента, поради прекратяване на обявленията за ОП (писмо на и.д. главен секретар на МОСВ, г-н Росен Асенов, с изх. №: 12-00-877 от 23.07.2013 г.), не е стартирала процедура за възлагане на обществена поръчка за изпълнение на дейностите по “Оценка и мониторинг на горските екосистеми – ниво II, в рамките на Международна кооперативна

програма Гори Ниво I и II”, за които ИАОС не разполага с необходимия научен експертен екип и няма възможност да изпълни. При осигуряване на финасова обезпеченост и стартиране на процедурата през 2013 г., ще могат да бъдат изпълнени всички предвидени дейности свързани с интензивния горски мониторинг за 2013 г.

За периода 01.01 – 30.06.2012 г. е извършено пробовземане на:

Атмосферни отлагания – съгласно утвърдената програма проби от атмосферни отлагания се събират постоянно на всеки 2 седмици. От началото на година до края на м.юни са реализирани 12 посещения на ПП Витиня и ПП Юндола. Информацията за ПП Старо Оряхово, подадена от РЛ Варна е за 10 посещения.

Дървесен опад – съгласно програмата проби се събират 1 път месечно, от всеки уловител по отделно, като се отделят на 3 фракции. Събрани са по 15 проби от всеки стационар, общо 45. Пробите са анализирани в Лаборатория „Качество на почвите и характеристика на отпадъците“.

Автоматичните станции (АИС) на територията на 3-те горски стационара работят в непрекъснат режим на работа (24 часа), като данните за КАВ (серен диоксид, азотен диоксид/азотни оксиди и озон) и метеорологичните показатели (скорост и посока на вятъра, обща слънчева радиация, влажност и температура на въздуха) постъпват в реално време в централния диспечерски пункт на ИАОС София - Националната база данни за КАВ.

Таблица 14

Мониторинг на околната среда”			
Показатели за изпълнение			
Мониторинг на околната среда” Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност 2013г.	Отчет 1во полугодие 2013 г.
Широкомащабен мониторинг (Гори I-во ниво)			
Частично обследване			
Брой пробни площи	брой	159	159
Оценка състоянието на короната на моделни дървета	брой	5560	предстои
Пълно обследване			
Брой на пробни площи (ПП) с изследване на флористичен състав	брой	Средно по 37 ПП	предстои , както и през миналата година, има вероятност пълното обследване да се състои следващата година, т.к. стартирането на ОП се бави и сроковете за извършване на флористичните обследвания бяха

			изпуснати.
Брой на пробни площи (ПП) с изследване на качество на почвите	брой	Средно по 37 ПП	предстои , както и през миналата година, има вероятност пълното обследване да се състои следващата година, т.к. стартирането на ОП се бави и сроковете за извършване на флористичните обследвания бяха изпуснати.
Интензивен мониторинг на горски екосистеми (Гори II-ро ниво)			
<i>Качество на атмосферния въздух и метеопараметри (Гори II-ро ниво)</i>			
Брой автоматични станции	брой	3	3
Брой измервания	брой	26280	13 140
Брой отчитани параметри (задължителни)	брой	11	11
<i>Дървесен опад (Гори II-ро ниво)</i>			
Брой взети проби за химичен анализ на дървесен опад	брой	15x 3 фракции	предстои
Извършени анализи	брой	765	предстои
Брой параметри за анализ на проби от дървесен опад	брой	17	предстои
<i>Атмосферни отлагания и лизиметрични води (II-ро ниво)</i>			
Брой взети проби за химичен анализ на атмосферни отлагания, стъблен отток и лизиметрични води	брой	372(отлагания), 48(лизиметри), 8(ст. отток)	52 - отлагания, 1 - лизиметри, 2 - ст. отток
Извършени анализи	брой	до 7812(отлагания), до 1000(лизиметри), до 252(ст. отток)	1352 - отлагания, 26 - лизиметри, 52 - ст. отток
Брой параметри за анализ на проби от атмосферни отлагания, ст. отток и лизиметрични води	брой	26	26
<i>Оценка състоянието на короната на моделни дървета</i>			
Брой пробни дървета	брой	135	135

Брой показатели	брой	13	13
-----------------	------	----	----

РАДИОЛОГИЧЕН МОНИТОРИНГ

Радиологичния мониторинг на околната среда се извършва по програма, утвърдена със Заповед № РД – 227/ 06.04.2007 г. на Министъра на околната среда и водите. В следващата таблица е представена обобщена справка за изпълнението на програмата, **на база получени протоколи за анализирани проби** през първото полугодие на 2013 г.

Таблица 15

Лаборатория за радиационни измервания	Почви (бр. пунктове)						Води и Седименти (бр. пунктове)								Потенциални замърсители (брой)					
	НСМОС			анализирани			НСМОС				анализирани				НСМОС			анализирани		
Периодичност в годината	1	2	4	1	2	4	1	2	4	12	1	2	4	12	1	2	4	1	2	4
Бургас	48	-	-	27	-	-	10	-	-	-	8	-	-	-	10	-	1	-	-	1
Варна	63	-	-	31	-	-	10	2	-	-	-	2	-	-	5	-	-	1	-	-
Враца	7	-	13	-	-	13	3	4	-	9	-	3	-	8	-	-	1	-	-	1
Монтана	42		13	13	-	13	9	1	-	-	8	1	-	-	2	1	1	1	1	1
Пловдив	57	-	-	26	-	-	20	-	-	-	12	-	-	-	26	-	-	9	-	-
Плевен	77		-	27	-	-	11	12	-	-	5	9	-	-	3	-	-	2	-	-
Ст.Загора	55	-	-	33	-	-	12	-	-	-	2	-	-	-	33	-	-	19	-	-
София	58	-	-	24	-	-	15	-	-	-	11	-	-	-	21	-	-	19	-	-

Изпълнение на мрежата за радиологичен мониторинг, проблеми:

Лаборатория за радиационни измервания - Бургас

Пунктовете от мрежата за радиологичен мониторинг се опробват периодично и анализират на пробите се извършва ритмично.

Извършен е анализ и на 12 бр. аерозолни проби за определяне на радиологични показатели на атмосферен въздух.

Водните проби се анализират в ЛРИ – София.

Лаборатория за радиационни измервания - Варна

Пунктовете от мрежата за радиологичен мониторинг се опробват периодично и анализират на пробите се извършва ритмично.

Пробонабирането от р. Дунав, при Русе и Силистра се извършва от РЛ –Русе и се изпращат за анализ в ЛРИ- София.

Извършен е анализ на 10 бр. аерозолни проби за определяне на радиологични показатели на атмосферен въздух.

Лаборатория за радиационни измервания - Враца

Пунктовете от мрежата за радиологичен мониторинг се опробват периодично и анализирането на пробите се извършва ритмично.

Извършен е анализ и на 13 бр. аерозолни проби за определяне на радиологични показатели на атмосферен въздух.

Лабораторията извършва допълнително анализите на водните проби на ЛРИ – Монтана.

Лаборатория за радиационни измервания - Монтана

Пунктовете от мрежата за радиологичен мониторинг се опробват периодично и анализирането на пробите се извършва ритмично.

Извършен е анализ и на 13 бр. аерозолни проби за определяне на радиологични показатели на атмосферен въздух.

Водните проби се анализират в ЛРИ – Враца.

Лаборатория за радиационни измервания - Пловдив

Програмата за радиологичен мониторинг се изпълнява ритмично и в необходимия обем.

Водните проби се анализират в ЛРИ – София.

Лаборатория за радиационни измервания – Плевен

Изпълнението на програмата за радиологичен мониторинг се изпълнява в необходимия обем. Водните проби се анализират в ЛРИ – София.

Извършен е анализ и на 6 бр. аерозолни проби за определяне на радиологични показатели на атмосферен въздух.

Лаборатория за радиационни измервания - Ст. Загора

Програмата за радиологичен мониторинг се изпълнява в необходимия обем.

Водните проби се анализират в ЛРИ – София.

Лаборатория за радиационни измервания – София

Програмата за радиологичен мониторинг през първото полугодие се изпълнява ритмично и в необходимия обем.

Извършен е анализ и на 16 бр. аерозолни проби за определяне на радиологични показатели на атмосферен въздух.

Лабораторията извършва анализите на водните проби от територията на всички регионални лаборатории за радиационни измервания, с изключение на РЛ – Враца и РЛ – Монтана.

МОНИТОРИНГ НА ОТПАДЪЦИ

1. Дейности за изпълнение на ангажиментите на ИАОС по Наредба № 9/28.09.2004 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публичния регистър на издадените разрешения, регистрационните документи и на закритите обекти и дейности.

През отчетния период в ИАОС са получени на хартиен носител и въведени в националната база данни информацията от годишните отчети за:

- образувани производствени или опасни отпадъци – **31 614** броя;
- събиране, транспортиране и временно съхраняване на производствени или опасни отпадъци – **3 897** броя;

- събиране, транспортиране и временно съхраняване на битови и/или строителни отпадъци – **11** броя;
- депониране на отпадъци – **162** броя;
- оползотворяване и/ или обезвреждане на отпадъци – **533** броя.
- **общо – 36 217 броя.**

2. Дейности, свързани с изпълнение на задължения по други нормативни документи

Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки, приета с ПМС № 271 от 30.10.2012 г., обн. ДВ. бр. 85 от 06.11.2012 г. Във връзка с изпълнение на ангажиментите на ИАОС по цитираната Наредба през отчетния период беше извършено следното:

- актуализирани са списъците на предприятията, задължени да предоставят информация в ИАОС;
- обобщени и изпратени до МОСВ данни за изготвянето доклад на Република България до Европейската Комисия в изпълнение ангажиментите на Директива 94/62/ЕО;

Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти, приета с ПМС №352 от 27.12.2012г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013г. Дейностите, извършени за изпълнение на ангажиментите на ИАОС съгласно Наредбата са:

- актуализиран е списъка на лицата, които извършват дейности по събиране и/или оползотворяване на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти;
- обработена е информация за събраните отработени масла за четвърти период на 2012г., и информацията за регенерирани и оползотворени отработени масла за 2012 г.;
- периодично се регистрират лицата, пускащи на пазара масла в публичния регистър. Регистърът е на обществен достъп чрез интернет страницата на ИАОС.

Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори, Приета с ПМС №351 от 27.12.2012, обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013г. Във връзка с изпълнение на ангажиментите на ИАОС по цитираната Наредба през отчетния период беше извършено следното:

- актуализиран е списъка на операторите на площадки за събиране и временно съхраняване на НУБА и/или на съоръжения за предварително третиране и съоръжения за оползотворяване, задължени да предоставят периодична информация на ИАОС;
- обобщена е информацията за събраните НУБА за четвъртия период на 2012 г., и обобщена справка за цялата 2012 г. и е осигурен интернет достъп до нея;
- периодично се регистрират лицата, пускащи на пазара батерии и акумулатори в публичния регистър. Регистърът е на обществен достъп чрез интернет страницата на ИАОС.

Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване, приета с ПМС № 355 от 28.12.2012г., обн. ДВ. бр. 2 от 08.01.2013г. Във връзка с изпълнение на ангажиментите на ИАОС по цитираната Наредба през отчетния период беше извършено следното:

- обобщена е информацията за събраното ИУЕЕО за четвъртия период на 2012 г., и обобщена справка за цялата 2012 г. и е осигурен интернет достъп до нея;
- актуализиран е списъка на лицата, задължени да предоставят периодична информация на ИАОС;
- периодично се регистрират лицата, пускащи на пазара електрическо и електронно оборудване в публичния регистър. Регистърът е на обществен достъп чрез интернет страницата на ИАОС.

Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства, приета с ПМС № 11 от 15.01.2013г, обн. ДВ. бр.7 от 25.01.2013 г. Във връзка с изпълнение на ангажиментите на ИАОС по цитираната Наредба през отчетния период беше извършено следното:

- обобщена е информацията за пуснатите на пазара МПС за четвъртия период на 2012 г., и обобщена справка за цялата 2012 г. и е осигурен интернет достъп до нея;
- актуализирани са списъците с фирми, притежаващи разрешения за дейности по събиране и третиране на ИУМПС, както и разположението на техните площадки;
- обобщени и изпратени до МОСВ данни за изготвянето доклад на Република България до Европейската Комисия в изпълнение ангажиментите на Директива 2000/53/ЕС и Решение 2005/293/ЕО;

Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми, приета с ПМС № 221 от 14.09.2012 г., обн. ДВ. бр. 73 от 25.09.2012 г. Във връзка с изпълнение на ангажиментите на ИАОС по цитираната Наредба през отчетния период беше извършено следното:

- актуализиран е списъка на лицата, които извършват дейности по събиране и/или оползотворяване на излезли от употреба гуми;
- обработена е информация за събраните излезли от употреба гуми за четвърти период на 2012г., и информацията за цялата 2012 г.
- периодично се регистрират лицата, пускащи на пазара гуми в публичния регистър. Регистърът е на обществен достъп чрез интернет страницата на ИАОС.

Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието, приета с ПМС № 339 от 14.12.2004 г., Обн. ДВ. бр.112 от 23 Декември 2004г., изм. ДВ. бр.29 от 8 Април 2011г. Във връзка с изпълнение на ангажиментите на ИАОС по цитираната Наредба през отчетния период беше извършено следното:

- обобщени и изпратени до МОСВ данни за изготвянето доклад на Република България до Европейската Комисия в изпълнение ангажиментите *Решение 94/741/ЕС относно въпросниците за докладите на страните членки по изпълнението на някои Директиви в сектор отпадъци (94/741/ЕС), относно Директива 86/278/ЕЕС за опазване на околната среда и в частност на почвите, в случаите на употреба на утайки от ГПСОВ в земеделието, последно изменена с Директива 91/692/ЕЕС.*

3. Събиране и въвеждане на данните от издадените документи за дейности с отпадъци от всички РИОСВ в софтуера за визуализация на документите в Интернет
За отчетния период са получени 1634 бр. Всички получени документи за периода са въведени.